

РЕШЕНИЕ

№ 3086

гр. София, 10.05.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 26.04.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Доброслав Руков

**ЧЛЕНОВЕ: Луиза Христова
Мария Шишкова**

при участието на секретаря Станислава Данаилова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **2924** по описа за **2024** година докладвано от съдия Луиза Христова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано е по касационна жалба на „Димел“ ООД, срещу Решение № 479 от 25.01.2024 г. по НАХД № 4717/2023 г. по описа на Софийски районен съд /СРС/, Наказателно отделение, 109 –ти състав. С решението е потвърдено наказателно постановление /НП/ № 22-2200600 от 09.03.2023 г., издадено от директора на Дирекция „Инспекция по труда“ към Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда [населено място]“ /ДИТ - София/. С НП на основание чл. 416, ал. 5, вр. чл. 413, ал. 2 от Кодекса на труда /КТ/, за нарушение на чл. 60, ал. 1 във вр. с чл. 61 и чл. 62 от Наредба № 2/22.03.2004 г. на министрите на труда и социалната политика и на регионалното развитие и благоустройството за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи /Наредба № 2/ на „Димел“ ООД е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 1500 лева.

Касаторът излага съображения за отмяна на съдебното решение поради неправилно приложение на процесуалния и материалния закон. Твърди, че съдът е формирал правните си изводи единствено въз основа на представените от административнонаказващия орган писмени доказателства без да обсъди

представените от страна на касатора доказателства. Посочва, че не е взет предвид Договор за строително-монтажни работи № 01/15.08.2022 г. за укрепване на строителен изкоп, механизирани изкоп, транспортиране на земни маси и строителни отпадъци № 01/15.08.2022 г. с изпълнител „Геотехника – АБС“ ООД, в чл.1.2 от който на „Геотехника – АБС“ ООД е възложено да изпълни всички работи и дейности необходими и изисквани за строително-монтажните работи и състоящи се в изпълнение на изкопни работи и укрепване на строителен изкоп и всички свързани с тях дейности за строителен обект „Жилищна сграда с магазини и подземни гаражи „РУХАУС 2“ в УПИ V-904, 3613, кв. 124, местност „К. вада“, район „Лозенец“, Столична община. Позовава се на чл. 5.4, чл. 5.13 – чл. 17 от договора, съгласно които „Геотехника – АБС“ ООД се е задължило да осигури минимални изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи съгласно разпоредбите на Наредба №2. Твърди, че по силата на чл. 5.16 от договора изпълнителят по него е длъжен да назначи координатор по безопасност и здраве на обекта съгласно Наредба №2, т.е. възложителят е делегирал правата си и е вменил задължения на изпълнителя, като задълженията на координатора по безопасност и здраве са императивно определени в Наредба №2 и за неизпълнението им административнонаказателна отговорност следва да се носи от него. Посочва, че СРС не е взел предвид и представения по делото Договор за строително-монтажни работи груб строеж № 04/30.08.2022г. с изпълнител „Димел“ ООД. С оглед поетите задължения по посочения договор и съгласно чл. 2, ал. 2 от Наредба № 2 дружеството възложител се е задължило да осигури безопасност и здраве при изпълнението му съгласно Приложения № 2 и № 3 от Наредба № 2. С договора на касатора не било вменено задължение за монтиране на оградящи и предпазни съоръжения за осигуряване изкопа на строителния обект. Твърди, че по делото липсват доказателства, както и че не са наведени доводи, че „Димел“ ООД не е осигурило здравословни и безопасни условия на труд за своите работници. Посочва, че съгласно разпоредбата на чл. б от Наредба № 2 възложителят или упълномощеното от него лице не се освобождава от отговорност по отношение на осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд независимо от това, че в процеса на договаряне са определени един или повече координатори за изпълнение на задачите по чл. 7 и 11 от наредбата. Изведен е извод, че в случая за така установеното нарушение следва да се ангажира административнонаказателната отговорност на възложителя, а не на касатора, изпълнител на строителномонтажните работи. Моли решението и НП да бъдат отменени. Претендира разноски.

Ответникът – Дирекция „Инспекция по труда“ към Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда [населено място]“, редовно призован, чрез процесуалния си представител, изразява становище за неоснователност на касационната жалба. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност.

Представителят на Софийска градска прокуратура моли жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД София-град, ХХІІІ-ти касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания, прилагайки нормата на чл. 218 от АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в преклузивния срок по чл. 211, ал. 1 от АПК, от надлежна страна по чл. 210, ал. 1 от АПК, срещу подлежащо на оспорване по чл.

208 от АПК съдебно решение, и е допустима. Разгледана по същество е неоснователна.

Съставът на СРС е установил следната фактическа обстановка: към 06 декември 2022 г. касаторът „Димел“ ООД изпълнявало строително-монтажни работи на обект „жилищна сграда с магазини и подземни гаражи „РУХАУС 2“, намиращ се в Столична община, Лозенец, местност „К. вада“, кв. 124, УПИ V-954, 3613. За посочения обект били налице сключени между „РУХАУС 2“ ЕООД като възложител и „ДИМЕЛ“ ООД като изпълнител Договор за строително-монтажни работи груб строеж № 04/30.08.2022 г. и Допълнително споразумение към този договор от същата дата за задължения и мерки по осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд и опазване на околната среда. Съгласно т. II. 2.14 от допълнителното споразумение „ДИМЕЛ“ ООД е длъжно да обезопаси изцяло обекта/района и работните места, на които осъществява дейността по договора, както и да спазва нормите на трудовото законодателство, касаещи здравословни и безопасни условия на труд. Между „РУХАУС 2“ ЕООД като възложител и „ГЕОТЕХНИКА - АБС“ ООД като изпълнител е сключен Договор за строително-монтажни работи укрепване на строителен изкоп, транспортиране на земни маси и строителни отпадъци № 01/15.08.2022 г. При извършената на 06 декември 2022 г. от служители на Инспекция по труда проверка е установено, че контурът на изкопа, там, където имало опасност от падане от височина, в това число от страна на поставените бетонни колони, и контура на изкопа откъм двете рампи за преминаване на тежкотоварните автомобили, не е обезопасен срещу падане от височина, чрез приспособления, които са достатъчно високи и са изградени най-малко от защитна бордова лента за крака, главно перило за ръце или чрез еквивалентно алтернативно решение. Въз основа на тези факти, служителите на Инспекция по труда преценили, че е налице извършено нарушение на чл. 60, ал. 1, чл. 61 и чл. 62 от Наредба № 2/22.03.2004 г., поради което бил съставен акт за спиране на строителномонтажните дейности до отстраняване на нередностите. На 15.12.2022г. от свидетелката Е. С. бил съставен АУАН на дружеството в присъствието на управителя на същото. Въз основа на АУАН е издадено и обжалваното НП № 22-2200600 от 09.03.2023 г., издадено от директора на дирекция „Инспекция по труда“, [населено място], с което на основание чл. 416, ал. 5, вр. чл. 413, ал. 2 от КТ, за нарушение на чл. 60, ал. 1 във връзка с чл. 61 и чл. 62 от Наредба № 2, на „Димел“ ООД, е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 1500 лева. Тази фактическа обстановка е установена въз основа на събраните и кредитирани от СРС писмени и гласни доказателства.

За да потвърди НП съставът на СРС е приел, че при съставяне на АУАН и издаване на НП не са допуснати съществени процесуални нарушения, съставени/издадени са от компетентен актосъставител и съответно административно наказващ орган, АУАН И НП са връчени при спазване на процесуалните правила, двата акта съдържат задължителните по закон реквизити, материалният закон е приложен правилно.

Като извърши служебна проверка на основание чл. 218, ал. 2 АПК и въз основа на фактите, установени от районния съд, съгласно чл. 220 АПК, настоящият състав намира обжалваното решение за валидно и допустимо.

Административното нарушение е установено и административното наказание е наложено от компетентни органи по смисъла на чл. 416, ал. 1 и ал. 5 от КТ във връзка с чл. 399, ал. 1 от КТ предвид представените по делото Заповед № ЧР-1280/04.09.2020г. на изпълнителния директор на ИА „ГИТ“ и Заповед № ЧР-

1744/20.12.2022г. на изпълнителния директор на ИА „ГИТ“.

Изпълнени са изискванията на чл. 42, т. 3 и 4 и чл. 57, ал. 1, т. 5 и 6 от ЗАНН, регламентиращи формата и съдържанието на АУАН и НП. Посочени са точната дата и мястото на извършване на нарушението – 06.12.2022г. в обекта за контрол - жилищна сграда с магазини и подземни гаражи „РУХАУС 2“, находящ с в УПИ 904-3613, кв. 124, местност „К. вада“, район „Лозенец“, Столична община. Допуснатата техническа грешка при изписване на мястото на извършване на нарушението - УПИ 954-3613 вместо УПИ 904-3613, не представлява нарушение, което да е основание за отмяна на НП, доколкото всички останали елементи, индивидуализиращи мястото на нарушението са посочени вярно. Подробно е описано нарушението, изразяващо се в неизпълнение на задължението на работодателя – строител за обезопасяване на изкоп (в контура от страна на поставените бетонни колони и контура от страна на двете рампи за преминаване на товарни автомобили), там където съществува опасност от падане от височина, както и на обстоятелствата, при които е извършено; посочена е и съответната правна квалификация на нарушението по чл. 60, ал. 1 във връзка с чл. 61 и чл. 62 от Наредба № 2, индивидуализирана е наложената санкция – „имуществена санкция“ в размер на 1500 лева, както и правното основание за налагането ѝ – чл. 413, ал. 2 от КТ. Не се констатират непълноти, противоречия и неясноти, които да доведат до ограничаване правото на защита на лицето.

Съгласно чл. 413, ал. 2 КТ „работодател, който не изпълни задълженията си за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с имуществена санкция или глоба в размер от 1500 до 15 000 лв., а виновното длъжностно лице, ако не подлежи на по-тежко наказание - с глоба в размер от 1000 до 10 000 лв.“. Съгласно чл. 60, ал. 1 във връзка с чл. 61 от Наредба № 2 от 22.03.2004 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд при извършване на строителни и монтажни работи, работи на височина се извършват при осигурена безопасност от падане на хора или предмети чрез подходящо оборудване, колективни и/или лични предпазни средства /напр. ограждения, скелета, платформи и/или предпазни /защитни/ мрежи/, като „паданията от височина се предотвратяват чрез приспособления /съоръжения, ограждения/, които са достатъчно високи и са изградени най-малко от защитна бордова лента за крака, главно перило за ръце и средно перило за ръце или чрез еквивалентно алтернативно решение. Работодател по смисъла на § 1, т. 10 ДР на Наредба № 2 е всяко физическо лице, юридическо лице или негово поделение, което самостоятелно наема работещи по трудово правоотношение, както и всеки, който възлага работа и носи цялата отговорност за организационно и икономически обособено образувание /предприятие, учреждение, организация, кооперация, стопанство, заведение, домакинство, дружество и др./. По делото няма спор, че касаторът „Димел“ ООД е работодател по отношение на работниците осъществяващи трудова дейност на строежа и като такъв е длъжен да изпълнява задълженията си за осигуряване здравословни и безопасни условия на труд, в конкретния случай при извършване на строителномонтажни работи. Качеството работодател на „Димел“ ООД се потвърждава от представения по делото Списък с работещите в „Димел“ ООД към 06.12.2022г. на обект „жилищна сграда с магазини и подземни гаражи „РУХАУС 2“, поставената на строежа информационна табела за строеж, както и сключения между възложителя „РУХАУС 2“ ЕООД и „Димел“ ООД договор № 40/30.08.2022 г. за строителномонтажни работи груб строеж, по силата на който изпълнителят „Димел“ ООД се е задължил да

извърши всички работи и дейности, необходими и изисквани за строително – монтажните работи. В чл. 4.15.2. от договора изрично е посочено, че освен в случаите, когато в настоящия договор се предвижда друго, изпълнителят е длъжен, считано от началната дата до приемането на обекта от възложителя, да подsigури ограждащи елементи, временни съоръжения, перила и прегради.

На следващо място по делото е установена и липсата на извършено обезопасяване на съществуващия изкоп в съответствие с изискванията за безопасни и здравословни условия на труд, а именно, че контура на изкопа, там където има опасност от падане от височина, не е обезопасен според изискванията на Наредбата. Тези обстоятелства са констатирани от инспекторите на ДИТ - София по време на извършена проверка на място на строителния обект на 06.12.2022г., за което е изготвен и протокол за извършена проверка № ПР2241026 от 15.12.2022г., подписан от трима инспектори от ДИТ- София. Протоколът е официален свидетелстващ документ, издаден по установения ред и форма от длъжностни лица в кръга на службата им, като по делото не са представени доказателства, че същият е оспорен по предвидения в закона ред. Поради това той се ползва с материална доказателствена сила относно съществуването или несъществуването на определени факти и обстоятелства, установяването на които е предпоставка за съставяне на процесния АУАН. Неоснователни са в този смисъл възраженията на касатора, че по делото не са ангажирани доказателства, че дружеството не е осигурило на своите работници безопасни условия на труд.

Съдът намира за неоснователно и възражението на касатора, че при преценката за ангажиране на административнонаказателната отговорност на строителя не е взет предвид Договор за строително-монтажни работи № 01/15.08.2022 г. за укрепване на строителен изкоп, механизирани изкоп, транспортиране на земни маси и строителни отпадъци № 01/15.08.2022 г. сключен между възложителя „Геотехника – АБС“ ООД и „Рухаус 2“ ЕООД. На първо място, облигационните отношения между възложителя и трети лица, на които той възлага задължения във връзка със строителството, не са основание за освобождаване от административнонаказателна отговорност на строителя – работодател във връзка с неизпълнение на задължението му за предоставяне на безопасни условия на труд на наетите от него служители по време на работата на строителния обект. На следващо място, прегледът на съдържанието на договора показва, че за дружеството – изпълнител са възникнали задължения за изпълнение на изкопни работи, укрепване на изкопите и транспортиране на земна маса, както и за съблюдаване на правилата за безопасност на труда във връзка с изпълнение на тези дейности.

Административнонаказателната отговорност на касатора по чл. 413, ал. 2 КТ във връзка с чл. 60, ал.1 във вр. с чл. 61 и чл. 62 от Наредба № 2 не е алтернативна на отговорността на възложителя или упълномощеното от него лице по чл. 6 във вр. с чл. 7 и чл. 11 от Наредба № 2. Цитираните разпоредби касаят ангажиране на административнонаказателната отговорност за изпълнение на различни задължения, вменени на различните участници в строителството. С този подход на вменяване на задължения във връзка със ЗБУТ на всички субекти свързани със строителството, а именно възложител, строители, подизпълнители, дружества осъществяващи надзор и т.н., законодателят обезпечава създаването на здравословна и безопасна среда за полагане на труд при осъществяване на строителните и свързаните с тях

дейности, които по естеството си са високо рискови. Поради това не може да се приеме, че най – общо отговорността на възложителя изключва тази на изпълнителите на строителството или техните подизпълнители. Отговорността по чл. 6 от Наредба № 2, към която реферира касаторът, касае изпълнение на задачите по чл. 7 и чл. 11 от Наредба № 2 във фазите на проектиране и изпълнение на строителството, които се изпълняват от координатор по безопасност и здраве. Във фазата на строителството те са свързани с координиране на осъществяването на общите принципи за превантивност и безопасност съгласно ЗЗБУТ; осъществяването на изискванията за ЗБУТ съгласно чл. 16, т. 1 от Наредба № 2 и на плана за безопасност и здраве съгласно чл. 7, т. 2, когато такъв се изисква, от строителите и, при необходимост от защита на работещи, от лицата, самостоятелно упражняващи трудова дейност; актуализиране плана за безопасност и здраве по чл. 7, т. 2 от Наредба № 2 и информацията по чл. 7, т. 3 от Наредба № 2 при отчитане на настъпилите изменения с напредването на СМР; организиране съвместната работа между строителите, в т.ч. подизпълнителите и включилите се впоследствие в работата строители, на една и съща строителна площадка, осигуряване взаимна информация и координира техните дейности с цел защита на работещите и предотвратяване на трудови злополуки и професионални болести, като при необходимост включване в този процес и лицата, самостоятелно упражняващи трудова дейност; координиране контрола по правилното извършване на СМР; предприемане на необходимите мерки за допускане на строителната площадка само на лицата, свързани с осъществяване на строителството. Посочените задължения не са алтернативни и не изключват отговорност по чл. 413, ал. 2 КТ във връзка с чл. 60, ал.1 във вр. с чл. 61 и чл. 62 от Наредба № 2 за обезопасяване и осигуряване на безопасност от падане на хора или предмети на строителния обект, а двете групи задължения са взаимно допълващи се.

С оглед горното извършеното от касатора нарушение е безспорно установено и правилно му е наложено административно наказание по чл. 413, ал. 2 КТ. Налагането му в законоустановения минимум не позволява той да бъде допълнително намален, а предвид ограниченията наложени с чл. 415в, ал. 2 КТ, нарушението не би могло да се приеме за маловажно.

Доколкото направените от Софийски районен съд изводи съответстват на фактичката обстановка и не са налице основанията на чл. 63в, ал. 1 от ЗАНН във връзка с чл. 348, ал. 1 от Наказателно-процесуалния кодекс, то съдът констатира, че постановеното съдебно решение следва да бъде потвърдено като законосъобразно и правилно.

При този изход на спора на ответника се дължат разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 80 лв. съгласно чл. 37, ал.1 от ЗПП и чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ.

По изложените съображения и на основание чл. 221, ал. 2, предл. първо от АПК във връзка с чл. 63в, ал. 1 от ЗАНН Административен съд София – град, XXIII-ти касационен състав,

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 479 от 25.01.2024 г. по НАХД № 4717/2023 г. по описа на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 109 –ти състав.

ОСЪЖДА „Димел“ ООД, да заплати на Дирекция „Инспекция по труда“ – София сумата от 80лв. юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

1.

ЧЛЕНОВЕ:

2.